

COMUNICAT DE PREMSA

ASSUMPTE

Inauguració de les exposicions *Catalunya Visió* i *Ton Sirera. La mirada abstracta* al Museu d'Art Jaume Morera de Lleida.

RODA DE PREMSA

DIA **Dijous, 10 de març de 2011, a les 11:00 h**
LLOC Museu d'Art Jaume Morera
 Av. Blondel, 40, baixos
 25002 Lleida
 Tel. 973 700 419

ASISSTIRAN A L'ACTE

Sr. Àngel Ros i Domingo, alcalde de Lleida.
Sra. Montserrat Parra i Albà, tinent d'alcalde i regidora de cultura i festes de l'Ajuntament de Lleida.
Sr. Vicenç Altaió, director d'Arts Santa Mònica
Sr. Jesús Navarro, director del Museu d'Art Jaume Morera.
Sr. Josep Rigol, comissari de l'exposició *Catalunya Visió*.
Sra. Cristina Zelich, comissaria de l'exposició *Catalunya Visió*.
Sr. Pere Sirera Soler, fill de Ton Sirera.

INAUGURACIÓ

DIA **Dijous, 10 de març de 2011, a les 20:00 h**
LLOC Museu d'Art Jaume Morera
 Av. Blondel, 40, baixos
 25002 Lleida
 Tel. 973 700 419

ASISSTIRAN A L'ACTE

Sra. Montserrat Parra i Albà, tinent d'alcalde i regidora de cultura i festes de l'Ajuntament de Lleida.
Sr. Vicenç Altaió, director d'Arts Santa Mònica
Sr. Jesús Navarro, director del Museu d'Art Jaume Morera.
Sr. Josep Rigol, comissari de l'exposició *Catalunya Visió*.
Sra. Cristina Zelich, comissaria de l'exposició *Catalunya Visió*.
Sr. Pere Sirera Soler, fill de Ton Sirera.

Museu d'Art
Jaume Morera

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

INFORMACIÓ SOBRE L'ACTE

Catalunya Visió

Fotografies de Ton Sirera, Ferran Bosch i Jordi Verrié

Museu d'Art Jaume Morera

Av. Blondel, 40, baixos

Del 10 de març al 12 de juny de 2011

Aquesta exposició, una producció d'Arts Santa Mònica i del Museu d'Art Jaume Morera amb la col·laboració de l'Observatori del Paisatge de Catalunya comissariada per Josep Rigol i Cristina Zelich, proposa una revisió del projecte editorial que, sota el títol de *Catalunya Visió*, endegà el professor, escriptor i directiu de l'editorial Tàber Oriol Vergés l'any 1968, amb la idea de confeccionar uns llibres amb textos i fotografies que, a manera de viatge pel territori, pogués servir per descriure el teixit físic i humà de Catalunya. El fruit d'aquest esforç es plasmà en l'edició d'una sèrie de llibres gràfics, editats entre 1968 i 1978, basats en recorreguts descriptius de les comarques catalanes, incloent-hi Andorra, la Catalunya francesa, la Llitera, el Baix Cinca i el Matarranya, i elaborats fonamentalment per l'escriptor Josep Vallverdú i el fotògraf Ton Sirera, que confeccionaren vuit dels deu volums; els altres dos varen ser fets, respectivament, per Josep Vicente —textos— i Ferran Bosch —fotografies—, en el cinquè volum, i per Jordi Verrié, autor dels textos i les fotografies del sisè. La mostra, centrada en la part gràfica de les edicions, ofereix una àmplia selecció de les fotografies que conformaren les publicacions a partir de nous positius extrets dels negatius originals, un fet que permet valorar de forma més precisa el treball efectiu dels fotògrafs que hi participaren, tot superant les limitacions tècniques i les possibilitats editorials del moment.

Aquest projecte editorial, però, no es pot desvincular del seu context social, definit pel procés de reconstrucció de la identitat nacional catalana en plena dictadura franquista, al qual el projecte s'uneix a través d'una mirada distinta del seu territori i els seus paisatges, inspirada per la tradició geogràfica catalana, a mig camí entre les descripcions de les monografies comarcals i les aportacions literàries, amarades de l'experiència individual davant i enmig del paisatge i les seves gents. Així, des d'un punt de vista objectiu, els volums de la sèrie reflecteixen, tant a través de l'escriptura com de la fotografia, un país que està experimentant la transició entre una societat agrària tradicional i una societat cada cop més urbana i industrialitzada. En aquest sentit esdevenen una fotografia precisa d'un temps i d'un moment de canvi. Subjectivament, sobretot el tàndem Vallverdú-Sirera, Sirera-Vallverdú, expressen una nova manera d'abordar la relació directa de l'home amb el territori i els seus paisatges, amb una finesa i una profunditat envejables, a través d'«unes fotografies que parlen, [i] uns comentaris que pinten». No endebades, en la solapa de la coberta del primer volum Vallverdú escrivia que es tractava de presentar gràficament la gràcia i el drama

Museu d'Art
Jaume Morera

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

de la terra i els homes, i afegia: «No és un reportatge. No són uns itineraris. No són uns llibres de divulgació. Es una visió de Catalunya.»

L'exposició *Catalunya Visió* s'emmarca també en la celebració del centenari del naixement de Ton Sirera (Barcelona, 4 de maig de 1911), una efemèride que ens permet retrobar-nos amb la mirada d'un dels fotògrafs cabdals de la Catalunya del segle passat, en aquest cas centrada en la fotografia entesa com un nou mitjà d'expressió artística estretament vinculada a una nova manera d'entendre i copsar la realitat.

Ton Sirera. La mirada abstracta

Col·lecció del Museu d'Art Jaume Morera

Museu d'Art Jaume Morera
C. Major, 31, Edifici Casino, 1a planta

Del 10 de març al 12 de juny de 2011

En el marc de la celebració del centenari del naixement de Ton Sirera (Barcelona, 1911 – Lleida, 1975), aquesta mostra insisteix, com a contrapunt simultani a l'exposició *Catalunya Visió*, en la difusió de la seva obra més experimental, aquella que el situa com un dels pioners de la fotografia abstracta al nostre país i com un dels seus cineastes més singulars. La mostra presenta el treball de l'artista centrat en aquest vessant creatiu a partir d'obres que pertanyen a la col·lecció del Museu d'Art Jaume Morera. Una nova oportunitat de (re)descobrir un conjunt artístic d'avantguarda considerat pioner dins i fora de Catalunya.

Malgrat no ser inclòs en la nòmina tradicional de la generació dels Josep Maria Casademont, Francesc Català-Roca, Ricard Terré, Xavier Miserachs, Ramon Masats, Oriol Maspons o Joan Colom —tots més joves que ell—, segurament per la singularitat de la seva obra i la condició perifèrica que li atorgava la seva residència a Lleida, Ton Sirera sintonitza amb les preocupacions i inquietuds de la seva època, no només per la voluntat inequívoca de reivindicar la fotografia com un nou i autònom mitjà d'expressió artística, vinculat a una nova manera d'entendre i copsar la realitat, sinó també per la seva volguda vocació experimental, reflex d'una personalitat creativa polifacètica, poderosament estimulante i profundament imaginativa. En aquest sentit, les seves macrofotografies, en aïllar les escorces dels arbres o els líquens de les roques, i les visions aèries captades des de la seva avioneta, esdevenen dos procediments, en aparença oposats, que resten definitivament associats a la fotografia abstracta al nostre país, de la qual fou un dels exponents més destacats. Precisament, serà aquest conjunt d'obres les que protagonitzaren l'exposició que Sirera presentà a la Sala Aixelà de Barcelona el 1960 i que causà una gran impressió als crítics de l'època en presentar-les muntades sobre grans bastidors —a la manera de qualsevol pintura, tot reivindicant la seva condició artística—. Una mostra que comptà amb la complicitat de Sebastià Gasch, que preparà el text d'un llibre editat a partir de la mostra però que no arribà a distribuir-se.

Aquest vessant creatiu del seu treball no pot dissociar-se del seu interès per explorar les possibilitats informalistes de la imatge fotogràfica, de manera paral·lela a la pintura. Amb el precedent dels seus treballs fotogràfics dedicats a la natura vegetal, en il·lustrar un catàleg descriptiu de les principals espècies d'arbres de Catalunya o en documentar espècimens de flors i insectes al microscopi, Sirera explora les textures i les formes que li proporcionaven els diferents enquadraments de les imatges extretes de la natura. Una recerca que el dugué fins i tot a generar-la de manera artificial, a

partir de cultius expressament dissenyats. En l'extrem contrari, les fotografies aèries li proporcionaven una sublimació dels elements geogràfics i físics que componen el territori i, en la seva formalització distant, en remarcaven essencialment les formes, la materialitat de les superfícies i les textures.

Partint del seu treball fotogràfic, també va experimentar amb la creació d'imatges en moviment. Com en el cas del primer, explorà les possibilitats del cinema documental —aquell relacionat amb una mirada singular sobre la realitat— així com també aquell altre més experimental vinculat a l'abstracció fílmica amb una sèrie d'obres sorprenents que enllacen amb l'automatisme expressiu, la pintura gestual i les qualitats matèriques de l'informalisme.